

Bryssel den 20 januari 2020
(OR. en)

5033/20

CFSP/PESC 5
COPS 3
CLIMA 3
DEVGEN 2
ENV 5
ONU 2
RELEX 3

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Delegationerna
Ärende:	Rådets slutsatser om klimatdiplomati

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om klimatdiplomati som antogs vid rådets 3742:a möte den 20 januari 2020.

Rådets slutsatser om klimatdiplomati

1. Klimatförändringar är ett existentiellt hot mot mänskligheten och den biologiska mångfalden i alla länder och regioner och kräver en brådskande kollektiv insats. Europeiska unionen visar ledarskap och tar sitt ansvar. I sina slutsatser av den 12 december 2019 ställde sig Europeiska rådet bakom målet att i överensstämmelse med målen i Parisavtalet uppnå ett klimatneutralt EU senast 2050. Med beaktande även av den särskilda rapporten om effekterna av en global uppvärmning på 1,5 °C från Mellanstatliga panelen för klimatförändringar (IPCC) lade kommissionen fram sin europeiska gröna giv, där förslag presenteras för en omställning som omfattar hela ekonomin och en strategi för hållbar tillväxt, med målet att vara både rättvis och inkluderande, och som syftar till att garantera välbefindandet och samtidigt skydda planeten. Att EU föregår med gott exempel är avgörande om man ska lyckas höja den globala ambitionsnivån som helhet.
2. De senaste vetenskapliga rönen, inbegripet rapporterna från Mellanstatliga panelen för klimatförändringar, visar att utsläppen i världen fortsätter att öka, de globala insatserna till trots. Konstaterandet att Arktis värms upp mer än dubbelt så snabbt som det globala genomsnittet är ett särskilt orosmoment med allvarliga globala konsekvenser. De senaste rapporterna om att Medelhavsområdet är särskilt drabbat av klimatförändringar, med minskande nederbörd och ökande temperaturer, är en annan källa till stor oro, precis som att Östersjön, Svarta havet och Nordsjön värms upp i högre takt än genomsnittet. Klyftan mellan den nuvarande nivån av globala åtgärder och ambitioner och de överenskomna målen i Parisavtalet ökar. Denna skillnad återspeglas i en ungdomsledd rörelse som kräver att åtgärder vidtas så att man kommer i kapp vetenskapen. Rådet understryker att 2020 kommer att bli ett avgörande år vad gäller ambitioner. EU uppmanar alla parter att uppdatera sina nationellt fastställda bidrag i linje med Parisavtalet och att öka tydligheten, transparensen och förståelsen vad gäller de nationellt fastställda bidragen, samt att lägga fram långsiktiga strategier för utveckling mot låga utsläpp i överensstämmelse med Parisavtalet och med högsta möjliga ambitionsnivå som svar på det brådskande behovet av att ta itu med klimatförändringarna.

3. Det är därför oerhört brådskande att stärka de globala åtgärderna för att bemöta klimatkrisen. Europeiska unionen är fast besluten att bidra till att höja den globala ambitionsnivån och kommer att använda alla de verktyg som står till dess förfogande för att hantera klimatproblemet. Insatserna utanför EU måste skyndsamt ökas. I samband med sitt möte i december uppmanade Europeiska rådet kommissionen och den höga representanten att särskilt uppmärksamma klimatdiplomatin. Detta internationella engagemang kommer att bygga på EU:s egen höga ambitionsnivå inom alla relevanta sektorer och kommer att vara en central prioritering för den europeiska diplomatin under 2020.
4. Ett ökat och varaktigt internationellt engagemang är avgörande för att man ska lyckas ta itu med klimatförändringarna. Parisavtalet fortsätter att vara en oundgänglig multilateral ram för klimatåtgärder. Resultaten av den 25:e partskonferensen för FN:s ramkonvention om klimatförändringar (COP25) i Madrid understryker emellertid det brådskande behovet av ytterligare insatser från stater, lokala och regionala myndigheter, det civila samhället och den privata sektorn, inbegripet finansinstitut.
5. Europeiska unionen måste enträget uppmana tredjeländer att intensifiera sina ansträngningar tillsammans med Europeiska unionen. Europeiska unionen kommer att stärka sitt stöd till de berörda parterna när det gäller att se över och genomföra nationellt fastställda bidrag, bland annat genom partnerskapet för nationellt fastställda bidrag, och när det gäller att utarbeta ambitiösa långsiktiga strategier, även före COP 26 i Glasgow, i syfte att höja ambitionsnivån så mycket som möjligt. Europeiska unionen kommer att fortsätta att agera som en konstruktiv men också bestämd partner. Detta kommer att stödjas av alla våra utrikespolitiska instrument, inbegripet hållbara finansiella instrument och handelspolitiken, för att främja säkra och hållbara låga utsläpp av växthusgaser och klimatrezilient utveckling. Rådet erinrar om behovet av att uppnå klimatneutralitet på ett sätt som innebär att man bibehåller EU:s konkurrenskraft, inbegripet genom att man tar fram verkningsfulla åtgärder för att råda bot på koldioxidläckage på ett sätt som är förenligt med WTO:s regler, och noterar kommissionens avsikt att lägga fram förslag om en mekanism för koldioxidjustering vid gränserna med avseende på kolintensiva sektorer. Rådet erinrar om att EU-avtal med tredjeländer och regioner i dessa länder också erbjuder möjligheter till dialog och samarbete med partnerländer när det gäller klimat och miljö. Anläggningar i tredjeländer måste uppfylla de högsta internationella miljö- och säkerhetsstandarderna.

6. Rådet erinrar om EU:s och dess medlemsstaters fortsatta åtagande om att öka mobiliseringen av den internationella klimatfinansieringen. Detta är en del av industriländernas gemensamma mål att senast 2020 och fram till och med 2025 gemensamt mobilisera 100 miljarder USDollar per år för begränsning och anpassning i utvecklingsländer från en mängd olika källor, instrument och kanaler, inom ramen för meningsfulla begränsningsåtgärder och med öppenhet i fråga om genomförandet, och framhåller behovet av att ett större antal bidragsgivare deltar. Rådet välkomnar andra initiativ på nationell och internationell nivå vad gäller hållbar finansiering och klimatneutralitet, såsom den nyligen lanserade finansministerkoalitionen för klimatåtgärder och den internationella plattformen för hållbar finansiering.
7. Samtidigt kommer kommissionen, den höga representanten och medlemsstaterna att stärka det bilaterala engagemanget för klimatåtgärder med partnerländer och regionala organisationer. Vi kommer att prioritera arbetet med de G20-länder utanför EU som står för tre fjärdedelar av de globala växthusgasutsläppen samt de mest sårbara länderna som är särskilt utsatta för klimatförändringar, däribland de minst utvecklade länderna och de små östaterna under utveckling, när de anpassar sig till den nya verklighet som klimatförändringarna gett upphov till, stärker resiliensen mot dess negativa effekter och främjar uppnåendet av målen för hållbar utveckling. I detta sammanhang kommer EU att fortsätta att upprätthålla, verka för och skydda de mänskliga rättigheterna samt jämställdheten och kvinnors egenmakt.

8. Rådet understryker vikten av att eftersträva skräddarsydda strategier för samarbete med tredjeländer, med beaktande av behovet av en rättvis och socialt balanserad övergång som en drivkraft för klimatåtgärder. Detta innebär att man bör förespråka särskilda åtgärder från andra, på grundval av en tillförlitlig analys av var resultat kan uppnås och genom att man visar på de miljömässiga och ekonomiska vinsterna samt de globala fördelarna med att hejda temperaturhöjningen. Åtgärderna för att påskynda klimatåtgärder i partnerländer, genom både begränsnings- och anpassningsåtgärder, kommer att omfatta alla sektorer av ekonomin – precis som i EU – vilket kräver förstärkta befintliga bilaterala dialoger och befintligt tekniskt samarbete. Medlemsstater med befintliga klimat- och energiprogram med G20-länder utanför EU kommer att utbyta erfarenheter om sitt bilaterala engagemang för att säkerställa en sammanhängande och effektiv europeisk klimatdiplomati, som också skulle kunna omfatta insatser mot avskogning, främjande av en integrerad förvaltning av vattenresurser och bevarande av biologisk mångfald. En innovativ involvering av beslutsfattare, det civila samhället och näringslivet, i nära samordning med de befintliga ramarna, bör också utforskas.
9. Toppmötet mellan EU och Kina i Peking och ledarmötet i Leipzig, toppmötet mellan EU och Japan, toppmötet mellan EU och Afrikanska unionen, toppmötet mellan EU och Indien och andra större internationella evenemang under 2020, till exempel Förenta nationernas havskonferens i Lissabon och den 15:e partskonferensen om Förenta nationernas konvention om biologisk mångfald i Kunming, ger goda möjligheter att stärka allianserna och åtgärderna för klimat och miljö under ett avgörande år för de internationella diskussionerna om klimat, hav och biologisk mångfald. Kommissionen, den höga representanten och medlemsstaterna kommer också att lägga större vikt vid att stödja insatserna från EU:s närmaste grannländer – i det södra grannskapet, länderna inom det östliga partnerskapet och västra Balkan – och särskilt de regioner och sektorer där som påverkas mest av omställningen.

10. Europeiska unionen är mycket väl medveten om att klimatförändringarna mångdubblar hoten mot den internationella stabiliteten och säkerheten, vilket framför allt påverkar dem som befinner sig i de mest utsatta och sårbara situationerna och ökar trycket på miljön samt katastrofrisken, vilket bidrar till att många förlorar sina försörjningsmöjligheter och till att människor tvingas flytta. Den höga representanten, kommissionen och medlemsstaterna kommer även fortsättningsvis att ta hänsyn till faktorer och risker vad gäller klimat och miljö, inbegripet vatten, i vårt strategiska samarbete med partnerländer, samt arbeta med förebyggande åtgärder såsom system för tidig varning. Rådet fortsätter att uppmuntra FN:s säkerhetsråd och FN-systemet att skapa ett heltäckande informationsunderlag om klimatrelaterade säkerhetsrisker för FN:s säkerhetsråd, att fullt ut integrera kort- och långsiktiga riskfaktorer för klimat och miljö vid bedömningen och hanteringen av hot mot fred och säkerhet på nationell, regional och internationell nivå, och att utnyttja expertisen i hela FN-systemet för att hitta operativa lösningar till dessa risker och stärka FN:s uppdrag på fältet.
11. Rådet erinrar om sina slutsatser av den 17 juni 2019 om säkerhet och försvar där man noterar miljöfrågornas och klimatförändringarnas betydelse för GSFP-uppdrag och GSFP-insatser, inbegripet deras inverkan på planering och utveckling av militär förmåga, vad gäller kopplingen mellan klimat och säkerhet. Rådet uppmanar till att man fortsätter detta arbete och stärker samarbetet mellan olika aktörer, utan att det påverkar EU:s beslutsautonomi.
12. För att följa upp Europeiska rådets slutsatser av den 12 december 2019 uppmanar rådet den höga representanten, kommissionen och medlemsstaterna att tillsammans arbeta skyndsamt för att ta fram en strategi för klimatdiplomati senast i juni 2020 som identifierar konkreta och operativa vägar framåt för att uppnå de mål som anges i dessa rådsslutsatser. Uppgiften kommer att stödjas av EU:s nätverk för grön diplomati, vilket säkerställer full synergi med EU:s energidiplomati, och kommer att mobilisera de kombinerade resurserna från Europeiska unionens delegationer och medlemsstaternas ambassader i tredjeländer. Rådet kommer att återkomma före COP26 2020 i Glasgow.